

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **H/8034.**

Benyújtás dátuma: **2019-11-12 21:35**

Parlex azonosító: **14BVCNYP0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Határozati javaslat benyújtása**

Benyújtó: **Németh Zsolt (Fidesz), Dr. Zsigmond Barna Pál (Fidesz), Pánczél Károly (Fidesz)**

Határozati javaslat címe: **A temesvári népfelkelésről való megemlékezésről**

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. §-ának (4) bekezdése alapján „**a temesvári népfelkelésről való megemlékezésről**” címmel a mellékelt határozati javaslatot kívánom benyújtani.

...../2019. (.....) OGY határozat

a temesvári népfelkelésről való megemlékezésről

1. Az Országgyűlés tisztelettel adózik az 1989. december 15-én kezdődött és az azt követő napokban kiteljesedett temesvári népfelkelés hőseinek és áldozatainak.

Harminc évvel ezelőtt a temesvári református gyülekezet és lelkipásztora, Tőkés László állt szemben a kommunista diktatúra teljes erejével és hírhedt, kegyetlen titkosszolgálatával. Az erdélyi magyarság közösségi létét ellehetetlenítő zsarnoki rendszerrel való bátor szembefordulásuk túlnőtt önmagán, és a lelkiismereti és vallásszabadságért, az emberi és kisebbségi jogokért folytatott harccá, valamint az elnyomás ellen vívott küzdelemmé vált. Magyarok és románok felekezetre való tekintet nélkül közös élőlánccal védelmezték a magyar lelkész lakását a diktatúra erőszakszervei ellen, amelyek azt akarták megtorolni, hogy a fiatal lelkipásztor a világ nyilvánossága előtt nyíltan beszélt a Ceaușescu-rendszerben élők szenvedéseiről, elindítva ezzel a hallgatás falának lerombolását. A diktatúra mellett az utolsó percig kitartó titkosszolgálati erők terrorral válaszoltak, aminek sok polgári személy is áldozatul esett. A temesvári tüntetések és a diktatúra brutális fellépésének híre futótűzként terjedt végig Románián, fellobbantva az ellenállás szikráját, ami karácsonyra a kommunista rezsim bukásához vezetett. Ezekben a hetekben Románia magyar és román polgárai együtt küzdöttek a szabadságért.

Az Országgyűlés kinyilvánítja tiszteletét Tőkés László és a következetes kiállásával elindított temesvári forradalom áldozatainak és résztvevőinek bátor szelleme és rendületlen hite iránt, amellyel életüket is kockáztatva kiálltak meggyőződésük mellett. A temesvári forradalom emléke és szellemisége olyan örökség, amely ma is összeköti a magyar és a román nemzetet. Ahogyan összekötötte a két népet az 1956-os magyarországi forradalom utáni romániai megmozdulások véres megtorlása, úgy harminchárom évvel később, 1989 decemberében ismét romániai magyar és román emberek fogtak össze közös szabadságukért. Az 1989-es romániai forradalom kitörésének harmincadik évfordulója alkalmából az Országgyűlés hitet tesz a temesvári folyamat, a két ország közötti együttműködés és párbeszéd mellett, és szorgalmazza, hogy a gyakorlatban is megvalósuljanak azok a romániai magyarságot érintő kisebbségvédelmi jogok, amelyeket 1989 karácsonyán egyetértés övezett.

A temesvári forradalmárok a magyar és a román nép szabadságszeretetének szimbólumai, akik ma, három évtizeddel a felkelés után is példaképként állnak előttünk, és akiknek hősiességére büszkén emlékezünk.

2. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

Általános indokolás

1989. december 15-én este hívei körülvették Tőkés László temesvári református lelkész lakását, hogy megakadályozzák a falurombolás és a magyarok ellen hergelő állami politika ellen következetesen tiltakozó lelkipásztor kilakoltatását. Ez a szikra elég volt ahhoz, hogy az elnyomó kommunista rezsimmel szembeni elégedetlenség felszínre törjön és a következő napokban az ellenállás átterjedjen a bánáti város egészére. A diktatúra brutális terrortal válaszolt, de ez csak olaj volt a tűzre: a tiltakozás országossá vált. December 21-én Bukarestben is összecsapások robbantak ki, amelyek 27-ére véget vetettek a négy évtizedes kommunista uralomnak. Ez a Temesváron kezdődött tizenkét nap vezetett el az 1990. május 20-án tartott szabad választásokhoz és a demokratikus átalakuláshoz Romániában.

Az események kiemelkedő jelentősége indokolja, hogy a harmincadik évfordulón az Országgyűlés határozatban emlékezzen meg róluk.